

16 lutego 2023 r. w Sali Mieszczańskiej Ratusza Staromiejskiego odbyła się 51. uroczysta sesja Rady Miasta Torunia, zorganizowana z okazji obchodów 550. rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika. - *Do końca życia podpisywał się jako „Nicolaus Copernicus Thorunensis”. Ten znak rodzinnej i toruńskiej tożsamości został umieszczony zarówno na stronie tytułowej przełomowego dzieła „De revolutionibus”, jak i potem przez potomnych na cokole pomnika astronoma z toruńskiego Rynku Staromiejskiego - powiedział prezydent Torunia Michał Zaleski.*

Po wprowadzeniu przez poczet sztandarowy chorągwi miasta, odegrany został hejnał Torunia. Uroczystą Sesję Rady Miasta otworzył przewodniczący Rady Miasta prof. Marcin Czyżniewski, który odczytał **okolicznościowy list od Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy**. Prezydent objął patronat honorowy nad obchodami 550. Rocznicy Urodzin Mikołaja Kopernika w Toruniu. Następnie przewodniczący przypomniał o dwóch odrębnych **uchwałach Senatu i Sejmu RP** upamiętniających Mikołaja Kopernika. Podobne uchwały przyjęły także **Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Rada Miasta Torunia**.

W uroczystości udział wzięli m.in.: parlamentarzyści - Iwona Michałek, Robert Kwiatkowski, Tomasz Lenz, Arkadiusz Myrcha i Ryszard Bober, wojewoda kujawsko-pomorski Mikołaj Bogdanowicz, członek zarządu województwa kujawsko-pomorskiego Sławomir Kopyść, przewodnicząca Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego Elżbieta Piniewska, starosta powiatu toruńskiego Marek Olszewski, samorządowcy z miast kopernikańskich - prezydent Olsztyna Piotr Grzymowicz, burmistrz Malborka Marek Charzewski, zastępca burmistrza Malborka Jan Tadeusz Wilk, przewodniczący Rady Miasta Włocławka Piotr Kowal, sekretarz Chełmna Maria Pałucka, dyrektor Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Grudziądzu Michał Czepek, ks. biskup Andrzej Suski wraz z przedstawicielami duchowieństwa, konsul honorowy Republiki Peru dr Stanisław Rakowicz, konsul honorowy Mołdawii Jan Mrozowski, konsul honorowy Tunezji Lotfi Mansour, a także przedstawiciele uczelni wyższych i służb mundurowych.

*- Dzisiejszą uroczystą sesją Rady Miasta chcemy uczcić pamięć wielkiego torunianina, wyrazić dumę, że łączy nas ta wyjątkowa przestrzeń, z którą sami związaliśmy swoje życie, oddać szacunek rewolucyjnemu dziełu, które zmieniło widzenie świata i sposób poznawania jego praw, wreszcie podkreślić, że traktujemy przesłanie Mikołaja Kopernika, wynikające z jego życia i dzieła, jako ponadczasowe i niezmiennie aktualne - **podkreślił w swoim przemówieniu prof. Marcin Czyżniewski.** - Znaczenie Mikołaja Kopernika wynika w oczywisty sposób z jego największego dzieła, będącego zarazem jednym z największych przejawów ludzkiego geniuszu w całej historii cywilizacji. Mikołaj Kopernik podejmował liczne działania na rzecz swojego otoczenia, z których każde zasługuje na pamięć i szacunek, zachował głęboką lojalność wobec swojej ojczyzny, zwłaszcza tej małej, której poświęcił większość swojego życia, był wzorem cnót i wartości cennych także w naszych czasach. Cieszył się szacunkiem współczesnych nie jako wielki astronom, lecz jako prawy i sumienny człowiek.*

Rocznicową opowieść o Mikołaju Koperniku przewodniczący Rady Miasta oparł na postaci sądanego właśnie przez dyktaturę Łukaszenki Andrzeja Poczobuta. Ten białoruski opozycjonista i działacz polonijny powiedział kiedyś: **"człowiek nie wybiera w jakim czasie żyje, ale może wybrać jak w tym czasie żyć"**. - *Kopernik, poza wszystkimi swoimi osiągnięciami, pokazuje nam jak odczytywać znaki czasów i odpowiadać na wyzwania, które niosą. Można przejść przez życie nie dostrzegając wymogów epoki, być może czasem będzie to nawet życie spokojniejsze i bezpieczniejsze. Trudno jednak takim życiem zapisać się w pamięci potomnych, a*

nawet współczesnych, takie życie nie przyczyni się do postępu - zaznaczył prof. Czyżniewski.

Na karcie tytułowej swojego największego dzieła wybitny astronom podpisał się „Mikołaj Kopernik torunianin”. To najlepszy dowód na to, że doceniał atmosferę domu rodzinnego i przekazane mu wartości oraz nauki w procesie poznawania i rozumienia świata. W toruńskiej szkole parafialnej nauczył się czytania, pisania i liczenia, posiadał znajomość łaciny, podstaw arytmetyki i innych nauk, być może po raz pierwszy zetknął się z astronomią. Rodzinny dom przekazał mu wartości kultury mieszczańskiej, a rodzinne miasto najważniejsze cechy umysłowości pruskiej końca XV wieku, o której profesor Karol Górski pisał, że była przepełniona dążeniem do wolności i umiłowaniem pokoju.

*- Chcemy uhonorować najślawniejszego obywatela w dziejach naszego miasta i jednocześnie polskiego uczonego, który odmienił życie cywilizacji. Cołoroczne uroczystości kopernikańskie mają swoje dostojne uzasadnienia i inspiracje. Najważniejsze z nich dotyczą oczywiście samego Kopernika: przyszły astronom **urodził się bowiem w Toruniu dokładnie 19 lutego 1473 roku** w rodzinie kupca Mikołaja Kopernika i jego żony Barbary Watzenrode. W Toruniu spędził swoje dzieciństwo, ukończył uznaną szkołę parafialną przy Świętych Janach i stąd wyruszył w wielki świat, mając zaledwie 18 lat - **powiedział prezydent Torunia Michał Zaleski.** - Tradycja kopernikańska kształtowała i wciąż kształtuje potencjał i wizerunek Torunia, o którym z dumą mówimy, że **to miasto Mikołaja Kopernika.** W toruńskiej przestrzeni Kopernik jest wszędzie: w edukacji uniwersyteckiej, badaniach naukowych, ochronie zdrowia, integracji środowiska studenckiego, oświacie szkolnej i wychowaniu przedszkolaków, międzynarodowych turniejach sportowych, tradycjach ruchu harcerskiego, w biznesie i tradycji piernikarskiej, handlu i gastronomii, ruchu przewodnickim i hotelarstwie, przewozach taksówkarskich, a także w działalności samorządu miejskiego, spółdzielczości mieszkaniowej i bankowej.*

Prezydent Torunia Michał Zaleski wymienił najważniejsze wydarzenia obchodów Roku Kopernikańskiego. Podkreślił, że w Toruniu doskonale wiemy o tym, iż Kopernik jest gwiazdą pierwszej wielkości oraz najważniejszym znakiem rozpoznawczym naszego miasta. Dzieje się tak być może dlatego, że jego życie i tzw. przełom kopernikański ucieleśniają nigdy nieprzemijający wzorzec ludzkiego życia: bardzo mocno związany z lokalnymi środowiskami, a jednocześnie wpływający w dosłownym sensie na losy nauki i ludzkiego poznania na całym świecie. Oczywiście można tu

dodać jeszcze powab kopernikańskiego i dobrze odczytanego nieba, które nadało Kopernikowi przywilej mędrca potrafiącego wstrzymać Słońce i poruszyć Ziemię.

Okolicznościowe przemówienie wygłosił także wojewoda Mikołaj Bogdanowicz. Przewodniczący Rady Miasta odczytał **ponadto okolicznościowe listy nadesłane m.in. przez prezydenta Krakowa Jacka Majchrowskiego oraz prezydenta Bydgoszczy Rafała Bruskiego.**

Pamiątkowym medalem wybitym specjalnie z okazji obchodów Roku Mikołaja Kopernika **uhonorowane zostały osoby i instytucje życia publicznego** szczególnie zasłużone w Toruniu, w Polsce i w świecie dla zachowania tradycji kopernikańskiej. **Medal został zaprojektowany przez profesor Alicję Majewską:** toruńską mistrzynię medalierstwa oraz obiektu rzeźbiarskiego, związaną z Wydziałem Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. **Na awersie medalu znajdują się: napis „Mikołaj Kopernik”, portret astronoma, zarys kręgów planetarnych z Ziemią oraz daty „1473-2023”. Na rewersie umieszczono: personifikowane Słońce ponad panoramą toruńskiej starówki, napisy „Toruń” oraz „550”, a także kręgi planetarne z Merkurym, Wenus i Ziemią.**

Medal otrzymali naukowcy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu:

- **prof. Teresa Borawska**, znawczyni czasów Kopernika, szefowa Pracowni Kopernikańskiej UMK i autorka wielu prac poświęconych kulturze średniowiecza oraz czasów nowożytnych Pomorza i Warmii ze szczególnym uwzględnieniem środowiska Kopernika oraz recepcji jego teorii. Jest autorką rozprawy habilitacyjnej „Życie umysłowe na Warmii w czasach Mikołaja Kopernika”, a także współautorką obszernej monografii „Mikołaj Kopernik i jego świat. Środowisko. Przyjaciele. Echa wielkiego odkrycia”, która w 2015 r. została uznana przez Kapitułę Nagrody im. Jana Jędrzejewicza za najlepszą polskojęzyczną książkę poświęconą historii nauki i techniki
- **prof. Janusz Małek**, wybitny toruński historyk, znawca dziejów Prus Książęcych i Królewskich, pierwszy dziekan Wydziału Nauk Historycznych UMK, na którym podejmowano liczne i znaczące badania okołokopernikańskie, a także autor wymownej rozprawy „Mikołaj Kopernik. Szkice do portretu” oraz naukowiec, którego oficjalna i życiowa bibliografia zawiera 550 pozycji (książki, artykuły i recenzje)
- **prof. Krzysztof Mikulski**, przewodniczący Rady Programowej portalu naukowego Nicolaus Copernicus Thorunensis, wieloletni prezes Polskiego

Towarzystwa Historycznego, prezes Towarzystwa Miłośników Torunia, a także autor cenionej rozprawy habilitacyjnej „Przestrzeń i społeczeństwo Torunia od końca XIV do początku XVIII wieku”, czy opracowania „Mikołaj Kopernik – środowisko społeczne, pochodzenie i młodość”.

Samorząd Torunia uhonorował medalem pięć toruńskich, prestiżowych i znaczących instytucji, którym patronuje Kopernik i których wieloletnia aktywność ma charakter miastotwórczy:

- **Uniwersytet Mikołaja Kopernika,**
- **Wojewódzka Biblioteka Publiczna - Książnica Kopernikańska,**
- **Specjalistyczny Szpital Miejski im. Mikołaja Kopernika,**
- **Spółdzielnia Mieszkaniowa "Kopernik"**
- **„Fabryka Cukiernicza „Kopernik”.**

Kopernikański medal okolicznościowy nadano również toruńskim placówkom oświatowym:

- **I Liceum Ogólnokształcącemu im. Mikołaja Kopernika,**
- **Szkole Podstawowej nr 7 im. Mikołaja Kopernika,**
- **Przedszkolu Miejskiemu nr 13 im. Mikołaja Kopernika.**

W kolejnej grupie uhonorowanej medalem znalazły się instytucje: **Muzeum Okręgowe w Toruniu i Centrum Popularyzacji Kosmosu „Planetarium Toruń”** oraz **Wojciech Orliński**, o którym poniżej, i **Janina Mazurkiewicz** - kustosz Muzeum Kopernika, której życie i praca w genialny sposób dopełniła troska o toruńskie dziedzictwo kopernikańskie, dbanie o rozwój nauki i dokonanie rzeczy pozornie niemożliwych. Ponadto medal otrzymały miasta kopernikańskie: **Kraków, Bydgoszcz, Olsztyn, Włocławek, Grudziądz, Inowrocław, Malbork, Chełmno, Braniewo, Lidzbark Warmiński, Lubawa i Frombork**, a także **Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego** oraz **Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki.**

W trakcie sesji odbyła się **prezentacja walorów filatelistycznych wydanych przez Poczte Polską.** Poczta uświetniła 550. rocznicę urodzin Mikołaja Kopernika wydając dwa okolicznościowe znaczki oraz kopertę z nadrukowanym znakiem pocztowym. Następnie **wykład wygłosił Wojciech Orliński**, autor książki „Kopernik. Rewolucje”. Publikacja jest określana przez wydawcę jako rewolucyjna

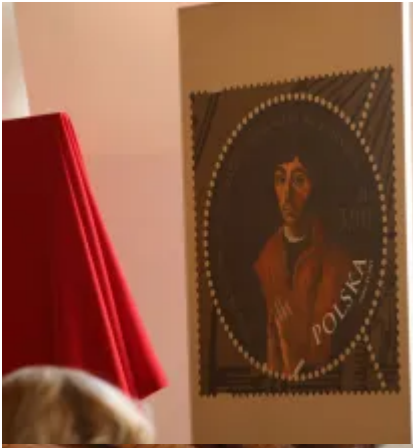
biografia Mikołaja Kopernika, brawurowa opowieść o naukowym przewrocie wszechczasów.

Ponadto, krótki koncert *Fryderyk Chopin – Scherzo cis-moll op.30, Etiuda h-moll op. 25 nr 10* **zagrał Denis Orkiszewski** - uczeń klasy VI Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II stopnia, laureat wielu konkursów muzycznych ogólnopolskich i międzynarodowych, który występował wcześniej m. in. w słynnej Carnegie w Hall w Nowym Jorku.

Zdj. Sławomir Kawałski

- [Powrót](#)
- [Udostępnij na: X](#)
- [Udostępnij na: FB](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)